

Sonsuza Dek Kalıcı Antlaşma

SEBT GÜNÜ

KONUyla İLGİLİ METİNLER: *Yar. 12:1-3, Rom. 4:1-5, Çık. 2:24, Yas. 5:1-21, Yas. 26:16-19, Yas. 8:5, Mat. 28:10.*

HATIRLAMA METNİ: “Antlaşmamı seninle ve soyunla kuşaklar boyunca, sonsuza dek sürdüreceğim. Senin, senden sonra da soyunun Tanrısı olacağım” (*Yaratılış 17:7*).

“**B**undan sonra göğün ortasında uçan başka bir melek gördüm. Yeryüzünde yaşayanlara –her ulusa, her oymağa, her dile, her halka– iletmek üzere sonsuza dek kalıcı olan Müjde’yi getiriyordu” (*Va. 14:6*). Dikkat edin, “sonsuza dek kalıcı müjde,” her zaman var olduğu gibi, her zaman orada olduğu gibi, “zamanın başlangıcından önce” (*Titus 1:2*) İsa Mesih’te bize vaat edildiği gibi sonsuza dek kalıcıdır.

Bu nedenle, Kutsal Kitap’ın başka yerlerinde de “sonsuza dek sürecek antlaşmadan” (*Yar. 17:7, Yşa.24:5, Hez. 16:60, İbr. 13:20*) bahsediliyor olmasına şaşmamalı. Müjdenin özü antlaşma ve antlaşmanın özü müjde olduğu için: Tanrı kurtarıcı lütfu ve sevgisiyle sana hak etmediğin ve kazanmanın mümkün olmadığı bir kurtuluş sunuyor; sen de karşılık olarak O’nu “bütün yüreğinle, bütün canınla, bütün aklınla ve bütün gücünle seveceksin” (*Mar. 12:30*). Bu sevgi O’nun yasalarına itaat ederek ortaya konulur: “Tanrı’yı sevmek O’nun buyruklarını yerine getirmek demektir” (*1Yü 5:3*).

Bu hafta, antlaşmanın ve tüm şartlarının açıkladığı Yasa’nın Tekrarı kitabında ifade edildiği şekilde antlaşma kavramını inceleyeceğiz.

*16 Ekim Sebti Gününe hazırlık için bu haftanın konusunu çalışın.

Antlaşma ve Müjde

Antlaşma ve müjde tüm Kutsal Kitap boyunca birlikte görünürler. Antlaşma kavramı İsrail ulusundan önce var olmuş olsa da (örneğin, Nuh ile yapılan antlaşma) ve antlaşma vaadi İsrail ulusu var olmadan önce yapılmış olsa da, babalarından ve atalarından başlayarak Tanrı'nın halkıyla ilişkisi aracılığıyla belirgin bir şekilde ifade edilmişti.

Hatta başından beri antlaşmanın merkezi gerçeği müjde, yani yalnızca iman yoluyla kurtuluştu.

Yaratılış 12:1–3 Yaratılış 15:5–18 ve Romalılar 4:1–5 ayetlerini okuyun. Avram'a (daha sonra İbrahim) yapılan antlaşma vaadi neydi ve bu antlaşma vaadinde müjde nasıl açığa vurulmuştu?

İbrahim Tanrı'ya inandı, Tanrı'nın kendisine vermiş olduğu vaatlere inandı ve böylece Tanrı'nın huzurunda aklandı. Fakat bu açıklama ucuz lütuf değildi: İbrahim, örneğin Yaratılış 22. bölümdeki Moriya dağında görüldüğü üzere, itaat yoluyla antlaşmasına sonuna dek bağlı kalmaya çalıştı. “İmanı sayesinde aklanmış” (*Rom. 4:5*) sayılmasına rağmen tüm bunları yaptı. Pavlus bu nedenle yüzyıllar sonra İbrahim'i, Tanrı'nın halkı ile yapmış olduğu antlaşma vaatleriyle yaşamının ne demek olduğu konusunda örnek olarak kullanacaktı.

Bu tema tüm Kutsal Kitap boyunca yankılanmaktadır. Pavlus bunu yine Yaratılış 15:6 ayetinden alıntı yaptığı Galatyalılar 3:6 ayetinde dile getirmişti: “Örneğin, İbrahim Tanrı'ya iman etti, böylece aklanmış sayıldı.” Ardından da İbrahim'e verilen, onun soyu aracılığıyla tüm ulusların kutsanacağı vadine atıfta bulunmuştu (*Gal. 3:8, 9*). Antlaşma vaatleri tüm herkes, Yahudi ve Uluslardan “iman edenler” (*Gal. 3:7*) ve böylece yaşamın gerekleri olmadan imanla aklanmışlardır. Bununla birlikte, bu kişiler antlaşmadan dolayı yasaya uymakla yükümlüdürler.

Yeremya yeni antlaşmadan bahsederken bile bunu yasa bağlamında yapıyor: “Ama o günlerden sonra İsrail halkıyla yapacağım antlaşma şudur” diyor RAB, ‘Yasamı içlerine yerleştirecek, yüreklerine yazacağım. Ben onların Tanrısı olacağım, onlar da benim halkım olacak’ ” (*Yer. 31:33*) ve böylece Levililer kitabındaki ifadeyi dile getiriyor: “Aranızda yaşayacak, Tanrınız olacağım. Siz de benim halkım olacaksınız” (*Lev. 26:12*).

Yasa ve müjdenin birlikteliğine dayanan antlaşma kavramı, Tanrı'nın dünyaya son uyarı mesajını içeren Vahiy 14. bölümdeki Üç Meleğin Mesajı ile nasıl kusursuz bir biçimde uyumaktadır?

Antlaşma ve İsrail

“Onların topraklarını mülk edinmeye gitmenizin nedeni doğruluğunuz, erdeminiz değildir. Tanrınız RAB bu ulusları kötülükleri yüzünden ve atalarınız İbrahim’e, İshak’a, Yakup’a ant içerek verdiği sözü yerine getirmek için önünüzden kovacak” (Yas. 9:5; ayrıca bkz. Yas. 9:27). Bu ayette antlaşma vaatleri gerçeği nasıl ortaya konmaktadır?

Burada da lütfü antlaşması ortaya çıkıyor: Sürekli hata yapmalarına rağmen Tanrı onlar için çalışmaya devam etti. (Kesinlikle müjdenin de bugün aynı şekilde çalışması gerekmektedir.) Babalara verilen vaat sayesinde, Tanrı’nın lütfü onların gelecek kuşaklarına verilmişti.

Musa antlaşma vaatlerinin bir bütün olarak verildiği halkla ilgilenirken, atalara verilmiş olan vaatlere sıkça atıfta bulunuyordu.

Çıkış 2:24, Çıkış 6:8 ve Levililer 26:42 ayetlerini okuyun. Burada antlaşma vaatlerinin nasıl işlediğini göstermeye yardım eden ne söyleniyor?

Tanrı’nın kurtarıcı lütfunun büyük bir simgesi olan Mısır’dan Çıkış aynı zamanda Rab’bin onların babalarıyla yapmış olduğu antlaşmaya dayanmaktaydı. Yani, antlaşmadan fayda görenler daha doğmadan bile önce onlar için vaatler verilmişti. Onlar vaat edilen kurtuluşa (en hafif deyimle) kendi erdemleri sayesinde değil, Tanrı’nın Mısır’daki mucizeler ve olaylar aracılığıyla onlar için yaptıklarıyla sahip olmuşlardı.

Elbette olaylar orada bitmedi. Mısır’dan nereye gittiler? Evet, Sina’ya, antlaşmanın onlar için “resmi olarak” oluşturulduğu yere (bkz. Çıkış 20). Ve bu antlaşmanın merkezinde müjde ve yasa, onlardan itaat etmeleri istenilen On Emir bulunmaktaydı. Bu, onları halihazırda kurtarmış olan (müjde) Rab ile olan kurtarıcı ilişkinin bir göstergesiydi. Bu nedenle Yasa’nın Tekrarı kitabında defalarca Sina’da onaylanan antlaşmayla üzerlerine düşen yükümlülük olan yasaya uymaya çağırılıyorlar.

Bugün, lütfüla kurtarılmış olan bizlerin hayatında Tanrı’nın yasının ne tür bir işlevi olmalıdır ve bu yasa Tanrı’yla tecrübemizde neden çok önemlidir?

Antlaşma Kitabı

Tanrı'nın halkıyla ilişkisini tanımlamak için kullanılan antlaşma kavramı (İbranicede *berit*) tüm Kutsal Kitap'ta bulunsa da, bu sözcük Yasa'nın Tekrarı kitabında o kadar sık yinelenmektedir ki, Yasa'nın Tekrarı'na "Antlaşma Kitabı" denmeye başlanmıştır.

Yasa'nın Tekrarı 5:1–21 ayetlerini okuyun. Burada antlaşma (*berit*) kavramının Yasa'nın Tekrarı kitabında ne kadar merkezi olduğunu göstermeye yardımcı olan ne oluyor?

İsrailoğulları Mısır'dan kurtarıldıktan az bir zaman sonra, Vaat Edilmiş Topraklara girecekleri zamandan hemen önce Sina'da Tanrı onlarla antlaşma yaptı. Ardından, kırk yıllık bir sapmadan sonra, antlaşma vaadinin merkezi bir parçası olan (*Yas. 12:7, Çık. 12:25*) Vaat Edilmiş Ülke'ye girmelerinden hemen önce, Musa'nın sözcülüğü aracılığıyla Rab onlara yeniden On Emir'i verdi. Bu, antlaşma yükümlülüklerini yenilemenin onlar için de ne kadar önemli olduğunu vurgulamanın bir yolu.

Evet, Rab onlara vermiş olduğu antlaşma vaatlerini gerçekleştirecekti. Şimdi de onlar antlaşmayı üzerlerine düşen yükümlülüğü yerine getirmek zorundaydılar: "RAB uyanızı buyurduğu antlaşmayı, yani On Buyruk'u size açıkladı. Onları iki taş levha üstüne yazdı" (*Yas. 4:13*). Rab bunu Sina'da yapmıştı ve şimdi, yüzyıllar önce atalarına verilmiş vaade dayanarak onlara söz verilen toprakları almalarından hemen önce Moav'da yeniden yapıyordu. Bu, dünyanın kuruluşundan önce dahi var olan "sonsuz dek kalıcı antlaşmanın" bir tezahürüydü.

"Dünyanın temelleri atılmadan önce Baba ve Oğul, eğer Şeytan tarafından yenilirse insanın kurtarılması için bir antlaşmada birleşmişlerdi. Ellerini sağlam bir yeminde birleştirmişlerdi, Mesih insan ırkı için güvence olmalıydı." —Ellen G. White, *Çağların Arzusu*, s. 834.

Yasanın Tekrarı 5:3 ayetini okuyun. Bu ayetten ne anlam çıkarıyoruz?

Musa onlara ne söylüyordu? Büyük ihtimalle Musa onlara babalarının artık öldüğünü ve babalara verilmiş olan harika antlaşma vaatlerinin şimdi de onlara verildiği gerçeğini vurguluyordu. Bu, Musa'nın önceki neslin yaptığı gibi işi berbat etmemeleri gerektiğini onlara bildirme yolu olmalıydı. Vaatlerin (ve yükümlülüklerin) muhatabı artık onlardı.

O'nun Özel Halkı

Bugün bizim İsrail'in çölde dolaştığı dönemin o eski dünyasının tam olarak nasıl bir yer olduğunu kavramamız zor. Bütün imparatorluklar gelip geçtiyse ve sadece yıkıntıları (o da belki) kaldıysa, İsrail ile aynı bölgede yaşamış olan birçok küçük putperest ulus hakkında ne bilebiliriz?

Her şeyi değil ama bir şeyi biliyoruz: Bu halklar putperestliğe, çoktanrıçılığa ve çocuk kurban etmek de dahil son derece yozlaşmış bazı uygulamalara batmış durumdaydılar. Kendi çocuklarına bunu yapan ve bunu sözde tanrılar adına yapan bir kültürün ve dinin ne kadar yozlaşmış ve kötü olabileceğini hayal etmeye çalışın!

Eski İsrail'in tarihi boyunca Rab'bin halkını etraflarındaki ulusların uygulamalarını takip etmemeleri konusunda sürekli olarak uyarmış olmasına şaşmamalı. "Tanrınız RAB'bin size vereceği ülkeye girdiğinizde, oradaki ulusların iğrenç törelerini öğrenip uygulamayın" (Yas. 18:9).

Bunun nedeni Tanrı'nın bu ulusu özel bir amaç için çağırmasıdır. Tanrı'yla antlaşma yaptıkları için onların özel bir halk, göğü ve yeri yaratmış olan Tanrı'nın, tek Tanrı'nın dünyasına bir tanık olmaları gerekiyordu.

Yasa'nın Tekrarı 26:16-19 ayetlerini okuyun. Bu ayetlerde Tanrı ve İsrail arasındaki antlaşma ilişkisi nasıl özetlenmektedir? Antlaşmaya olan bağlılıkları, dönüşecekleri halkta nasıl ortaya konmalıydı? Aynı şekilde, kendimiz için buradan ne gibi dersler çıkartabiliriz?

Musa'nın bu dört ayete, Tanrı size *bemen şimdi* bunları yapmanızı emrediyor anlamında olan "bugün" sözü ile başlamış olması ne kadar hayranlık vericidir (Musa bunu 17. ayette tekrar ediyor). Musa başından beri onlara bunları yapmalarını emrediyordu. Sanki onlara sadık, kutsal ve özel bir halk olmaları için tam da şu anda yeniden söz vermeleri gerektiğini söylüyordu çünkü bu aslında onların antlaşma ulusu olarak var olmalarının esas sebebiydi. Gerçek Tanrı'yi, bu Tanrı hakkındaki gerçeği ve halkının ne şekilde yaşamasını istediğini bir ulus olarak bilen yegâne ulus onlardı. Onlar gerçek manada sadece "mevcut gerçeğe" sahip olmakla kalmamışlardı, gerçeğin Kendisi, İsa gelinceye kadar o gerçeği hayata geçireceklerdi (bkz. Yu. 14:6).

Tanrı'ya ve O'nun antlaşma şartlarına "bugün" adanma düşüncesi neden "bugün" bizimle bile ilgili?

Diğer Benzetmeler

Kutsal Kitap araştırmacıları İsrail'in Tanrı ile yaptığı antlaşma ile krallıklar arasındaki diğer antlaşma mutabakatları arasındaki benzerliklerin uzun zamandır farkındadır. Bu benzerlikler şaşırtıcı olmamalıdır. Rab basitçe hal-kiyle onların anlayabileceği bir şekilde iř görüyordu.

Öte yandan, antlaşma kavramı, iki taraf arasında kurallar, şartlar ve düzenlemelere tabi yasal bir anlaşma yapılması düşüncesi çok soğuk ve resmi görünebilir. Bu unsurun gerçekten var olması gerekse de (Tanrı yasa koyandır), Tanrı'nın halkıyla istediği türden ilişkinin derinliğini ve enginliğini kapsayacak kadar geniş değildir. Bu nedenle, Yasa'nın Tekrarı kitabında Tanrı ile İsrail arasındaki antlaşmayla aynı düşünceyi tanımlamaya yardımcı olmak için başka benzetmeler kullanılmıştır fakat bu sadece ona ek boyutlar kazandırmak için yapılmıştır.

Yasa'nın Tekrarı 8:5; Yasa'nın Tekrarı 14:1 ve Yasa'nın Tekrarı 32:6, 18–20 ayetlerini okuyun. Burada ne tür bir benzetme kullanılıyor ve bu Tanrı'nın halkıyla kurmak istediği ilişkiyi ortaya çıkarmaya nasıl yardımcı olabilir?

Yasa'nın Tekrarı 4:20 ve Yasa'nın Tekrarı 32:9 ayetlerini okuyun. Burada hangi benzetme kullanılıyor ve bu da Tanrı'nın halkıyla kurmak istediği ilişkiyi ortaya çıkarmaya nasıl yardımcı olabilir?

Her vakada, ideal olarak bağların en yakını, en sıkısı ve en sevgi dolusu olması gereken aile kavramı bulunmakta. Tanrı her zaman halkıyla bu tür ilişkiye sahip olmak istedi. Hatta çarmıh zamanında İsa'yı utanç verici şekilde reddetmelerinden sonra bile, İsa dirildikten sonra iki Meryem'e "Gidip kardeşlerime haber verin, Celile'ye gitsinler, beni orada görecekler" demişti (*Mat. 28:10*). Dirilen Mesih olarak bile, öğrencilerinden "Kardeşlerim" diye bahsediyordu. Bu, onu kesinlikle hak etmeyenler için bir sevgi ve sevgiden kaynaklanan lütuf örneğiydi. Esasen Tanrı ve insanlık arasındaki ilişki özünde hep böyle olmuştur: hak etmeyenlere verilen lütuf ve sevgi.

Tanrı'yla ne tür bir ilişkiniz var? Bir yandan O'nun yasına itaat etme konusundaki antlaşma yükümlülüğünüzü anlarken diğer yandan bu ilişkinizi nasıl derinleştirebilir ve O'nu sevmeyi nasıl öğrenebilirsiniz? Bu iki düşünce neden çelişkili değil tamamlayıcıdır?

EK ÇALIŞMA: “Esaret ruhu, kuralcı bir dine göre yaşamaya çalışmakla, yasanın isteklerini kendi gücümüzle yerine getirmeye çabalamakla ortaya çıkar. Ancak, Mesih İsa’ya iman yoluyla lütuf antlaşması olan İbrahimî antlaşma altında toplanırsak bizler için umut vardır. İbrahim’e vaaz edilen ve umuda sahip olmasını sağlayan müjde, bugün bize vaaz edilen ve sayesinde umuda sahip olduğumuz aynı müjdedir. İbrahim gözünü, aynı zamanda bizim imanımızın Yazarı ve Bağlayıcısı olan İsa’ya dikmişti.”—Ellen G. White Yorumları, *The SDA Bible Commentary [Yedinci Gün Adventist Kutsal Kitap Şerhi]*, 6. Cilt, s. 1077.

“Dünyanın temelleri atılmadan önce Baba ve Oğul, eğer Şeytan tarafından yenilirse, insanın kurtarılması için bir antlaşmada birleşmişlerdi. Ellerini sağlam bir yeminle birleştirmişlerdi, Mesih insan ırkı için güvence olmalıydı. Mesih bu vaadi yerine getirdi. Çarmıhta ‘Tamamlandı’ diye haykırdığında, Baba’ya sesleniyordu. Sözleşme tamamen yerine getirilmişti. Şimdi ise şöyle duyuruyor: Baba, antlaşma tamamlandı. Senin isteğini yerine getirdim, ey Tanrım. Kurtuluş işini tamamladım. Eğer adaletin yerine geldiyse ‘bana verdiklerinin de bulunduğum yerde benimle birlikte olmalarını... istiyorum.’ Yuhanna 19:30; 17:24.”—Ellen G. White, *Çağların Arzusu*, s. 834.

TARTIŞMA SORULARI:

- ❶ Dünyanın kuruluşundan bile önce Baba ve Oğul’un, eğer ırk düşerse bizi kurtarmak için “bir antlaşmada birleşmiş olması” üzerinde düşünün. Bu neden bizim için son derece yürekendirici olmalıdır? Bu, Tanrı’nın bizi krallığına kurtarmayı ne kadar çok istediği hakkında bize ne öğretmelidir?
- ❷ Yedinci Gün Adventist Kilisesi olarak eski İsrail’in kendi zamanında yerine getirmesi gereken işlevi hangi yollarla yerine getirmelidir? Onların yaptıkları hatalardan kaçınmayı nasıl öğrenebiliriz?
- ❸ Müjde ve müjdenin vaatleri tüm Yeni Antlaşma kavramı için neden çok merkezidir? Yeni Ahit’te, Yeni Antlaşmayla yasanın ve yasaya itaat diğer Hristiyanlar tarafından çoğunlukla öğretildiği gibi feshedilmediğini gösteren hangi metinleri bulabilirsin? Sence neden birçok Hristiyan müjdenin On Emir’i tutma gerekliliğini hükümsüz kıldığını söylüyor?